

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Cvrsvs Philosophicvs

Arriaga, Rodrigo de

Antverpiæ, 1632

Sect. V. Vtrùm eadem forma sit & poßit esse in pluribus materijs.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95614](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95614)

SECTIO V.

Utrum eadem forma sit & possit esse in pluribus materiis.

PRIMA pars huius Sectionis caret difficultate, Quia eadem res nequit esse simul in pluribus locis, ergo eadem forma nequit esse naturaliter in pluribus materiis; necessarium enim debet occupare plura loca. Intelligit hanc doctrinam de forma materiali: nam spiritualis, scilicet rationalis, simul eadem est in capite, pede, &c. quæ sunt partes materiæ distinctæ; forma autem materialis nequit esse in pluribus locis neque inadæquatè distinctis, de quo fusiùs Disputatione I. de Animâ, à num. 157. Addunt aliqui aliam rationem huius repugnantia, quia forma materialis causatur à materiâ, repugnat autem naturaliter eadem rem simul causari à duobus causis totalibus, vel ab vnâ totali & aliâ partiali, ergo non poterit naturaliter forma materialis esse in duplici materiâ. Hæc ratio non adeò urget: posset enim dici quælibet pars materiæ esse causa partialis, & ex omnibus vnâ totalem constari, sicut ex duobus ignibus æqualiter applicatis resultat vna causa totalis efficiens. Ideò sufficiat primum argumentum, simul hac adiunctâ confirmatione, quia nihil est profus, quod vllò modo cogat, vel ostendat, eandem formam esse in diuersis materiis.

Verum quia nulla fatuitas sine patrono, non defunt etiam his temporibus nonnulli (nescio an Philosophi dicendi vel potius deliri) qui iudicant, in omnibus entibus (excipiunt hominem, propter Fidem) eandem numero esse formam substantialem, & solas dispositiones accidentales noscunt diuersas. Hoc potius est somnium quam opinio. Et Primò rogo hos Auctores, quam vel apparentem huius sententiæ rationem possint habere, vt eandem numero formam in lapide & in leone constituent, aut cur accidentia ipsa non dicant etiam esse eadem numero. Si enim idemtitas arguitur ex vniuersitate operationum, ibi è cõtrario summa diuersitas; si ex inseparabilitate, ibi summa separabilitas; si ex dependentiâ vnius ab alio, ibi summa independentiâ: denique nullum est vel leue vestigium talis idemtitatis. Sed age, iam manifestis & euidentibus rationibus contrarium probemus.

Primò omnes illæ, quas supra Sectione 5. adduxi ad probandû, dari formam substantialem in rerum naturâ, probant, eas formas esse diuersas in diuersis compositis, quia debet esse vna radix, ex qua determinatè illa potius accidentia & operationes inferantur, quam in alio composito. Cur enim, si eadem anima leonis, quæ antea erat, manet in cadauere, iam penitus operationes omnes cessant vitales? cur mortuus non rugit? cur non eum & tunc timebimus?

Secundò, si eadem est numero anima leonis hîc, & alterius in Africâ existentis, ergo quæcumque ille sentit vel appetit, hîc etiam leo sentit & appetit, etiam si appetitio vel sensatio non fit hîc; sicut omnia quæ anima pedis sentit in pede, sentit anima capitis, quæ est eadem numero, & ideò potest ex sensatione in pede existente illa in capite determinari ad operandum. Vnde vltimò fiet, vt quæ vnum animal nouit, omnia no-

scant. Et miror, cur quando vnus canis fustibus excipitur, non doleant, latent, fugiant omnia totius orbis animantia: quia si vnum membrum alteri compatitur, iuxta Apostolum, etiam si in brutis non sit eadem numero anima in vno ac in altero membro, proculdubio, si eadem numero in omnibus esset, multò magis deberet compari, dolere, & conqueri. Præterea cum eadem numero anima sit in lupo & in agno, quis eam contra se ipsam exagitat? quis ad dilacerandam se in agnello, ad se ipsam deuorandam acuit? vel quomodo non ipse lupo proprios sentit morsus? & dolore terribes prædam ex faucibus, se ipsum à propriis dentibus dimittit immunitatem?

Tertiò, quia contra Scripturam hi Auctores tenentur admittere, nullum animal mori: quantum enim eandem animam sensitivam retinet sibi vnitam, etiam si accidentia aliqua de nouo vel acquirant vel amittant, adhuc tamen viuunt, anima enim eorum intra ipsa est. Quid ergo Scriptura dicit, *Unus est hominis & iumentorum interitus, sicut illa moriuntur*, &c. quid præfertur canis viuus leoni mortuo? quid toties tot equorum millia in præliis narrantur occisa? tot animantia Deo sacrificata? quid Deus sollicitus fuit, ex omnibus speciebus bina & bina in arcâ reseruare, quando totius Oceani aquæ nec vnicum poterant interimere? quando cataractæ cæli, & abyssi magnæ fontes rupti, tam omnia reliquere viuâ, quam si blando tantum rore fuissent resperfa & recreata? Tale ergo delirium exterminandum profus est ab hominum mentibus.

Rogabis, an saltem de potentiâ absolutâ possit eadem forma materialis simul in duobus esse subiectis. Respondeo affirmatiuè, quia rectè potest de potentiâ absolutâ eadem res esse in duobus locis, & à duplici causâ totali produci (vt dicam infra) ergo poterit eadem forma supernaturaliter plures informare materias. Præterea in eodem loco possunt esse plures materiæ diuinitus penetratæ; ergo etiam si forma non posset esse simul in duobus locis, adhuc posset in duplici materiâ existere, quo casu illa composita, quæ resultarent ex materiâ & illâ formâ, solùm essent inadæquatè distincta ratione materiæ, sicut modò distinguitur manus hominis à capite, de quo infra rursus aliquid.

SECTIO VI.

An in eadem materiâ possint esse plures formæ substantiales.

MAIOR difficultas est, vtrum possint naturaliter plures formæ substantiales esse simul in eadem materiâ. Et ratio dubitandi est, prima, quia videmus plures formas accidentales in eadem materiâ: secunda, quia eadem causa rectè potest plures effectus simul producere, ergo eadem materiâ plures formas: tertia, quia non sequitur, materiam aut formam futuram in pluribus locis, neque vllum aliud absurdum, ergo.

Prima sententia tot adstruit formas substantiales in materiâ, quot sunt prædicata Metaphysica compositi, v. g. entis, substantiæ, corporis, &c. Huic